

39 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	28.01.1961
Sıra no	39

5421 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 193 sayılı Kanunla 1/1/1961 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni Kanununun birçok hükümleri eski kanundakilerin aynı olduğu ve bunlar hakkında da evvelce çıkarılmış olan izahname ve genel tebliğlerde gerekli açıklamalar bulunduğu cihetle, bu mevzularla ilgili tatbikatın yürütülmesine devam edilmesi tabidir. 193 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler ve yeniden konulan hükümler hakkında ise, Bakanlıkça ayrı bir izahname hazırlanmaktadır. Bu işin bitmesine kadar kanunun müstacel görülen bazı hükümlerinin izahına lüzum görülmüştür.

I _ Esnaf muaflığı ve esnafın vergilendirilmesi :

A _ Vergiden muaf esnaf :

Yeni kanunda muafiyetin şümulü daraltılmış ve muafiyet mahdut gelirli ve daha çok gezici olarak çalışan ticaret ve san'at erbabına hasrolunmuştur.

Yeni hükümlere göre (Md. 9) ticarî ve sinai kazançları gelir vergisinden muaf tutulacak olanlar şunlardır :

_ Elde, sırtta, başta, el veya ayak ile müteharrik el arabası veya hayvanla taşımak suretiyle köylerde, mahalle aralarında ve pazarlarda yenilecek, içilecek, yakılacak, zat ihtiyaçlarında veya evlerde kullanılacak madde ve malzemeleri perakende olarak satanlarla aynı suretle gazete, mecmua, kitap, piyango, bileti, kartpostal, zarf, mektup kâğıdı, çocuk oyuncaklarını perakende satanlar;

_ Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak lehimciler, musluk tamircileri, çilingirler, çalışan hallaçlar, kalaycılar camcılar, kundura boyacıları berberler, nalbantlar, fotoğrafçılar, odun ve kömür kıranlar, çamaşır yıkayıcıları, hamallar;

_ Köylerde gezici olarak her türlü madde, malzeme ve eşyanın perakende satışı ve küçük sanat işleriyle iştigal edenler (Nüfusu 2 000 den "2 000 dâhil" aşağı olan köylerde yukarıda yazılı işleri işyeri açmak suretiyle yapanlar da bu fıkra hükmünden istifade ederler.) ;

_ Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilâtoya (50 rüsüm tonilâto dahil) kadar makinasız veya motorsuz taşıma vasıtası işletenler; hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar (Bu bentte yazılı ölçüler, birlikte yaşıyan eşlerle velâyet altındaki çocuklar hakkında veya ortaklık halindeki işletmelerde, bu kimselerin veya ortaklığın işlettiği vasıtalar toplu olarak nazara alınmak suretiyle tespit edilir.) ;

_ Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutad hale getirmeksizin arasına ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler;

_ Hariçten işçi almamak, muharrik kuvvet kullanmamak kayıt ve şartıyla oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü dantelâ, nakış işlerini ve hasır, sepet, süpürge, yapma çiçek, ip ve urganları dükkân açmaksızın satanlar (Gelir veya Kurumlar vergilerine tabi mükelleflere bu gibi işleri ücret mukabilinde yapanlar hariç.) ;

_ Yukarıki fıkralarda sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri, Danıştayın muvafık mütalâası üzerine, Maliye Bakanlığınca kabul ve ilân olunan ticaret ve sanat işleri ile iştigal edenler.

Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

Yaptıkları iş ve çalışma tarzları yukarıki hükümlere uygunluk arz etmeyenler tabiatile muafiyetten faydalanamayacaklardır.

Bu gibi esnaftan ziraî veya serbest meslek kazançları veya yukarıki işler haricindeki ticarî faaliyetleri dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi bulunanlar, bahis konusu muaflıktan istifade edemeyeceklerdir. Bu halde, muaflığını kaybettikleri işlerine ait kazançlarını da beyannamelerinde göstereceklerdir.

